

Poezja: Baczyński, „Elegia o... [chłopcu polskim]”

wojna w poezji, adresat, środki stylistyczne, interpretacja

opracowanie: **Mateusz Będkowski** · niekazmuliczyc.pl

KLUCZ NAUCZYCIELA

Grupa A

Suma: 7 pkt

Czas: 20 min

4 zadania · 7 punktów · 20 minut · bez słownika · pisz czytelnie · w zadaniach otwartych liczy się poprawna forma i pisownia.

Zadanie 1. (0–4)

OTWARTE

Przeczytaj wiersz. Oceń, czy zdanie jest prawdziwe (P), czy fałszywe (F).

Krzysztof Kamil Baczyński, „Elegia o... [chłopcu polskim]”

Oddzielili cię, syneczku, od snów, co jak motyl drżą,
haftowali ci, syneczku, smutne oczy rudą krwią,
malowali krajobrazy w żółte ściegi pożóg,
wyszywali wisielcami drzew płynące morze.

Wyuczyli cię, syneczku, ziemi twej na pamięć
gdyś jej ścieżki powycinał żelaznymi łzami.
Odchowali cię w ciemności, odkarmili bochnem trwóg,
przemierzyłeś po omacku najwstydliwsze z ludzkich dróg.

I wyszedłeś, jasny synku, z czarną bronią w noc,
i poczułeś, jak się jeży w dźwięku minut — złoto.
Zanim padłeś, jeszcze ziemię przeżegnałeś ręką.
Czy to była kula, synku, czy to serce pękło?

20 marca 1944

Objaśnienia: haftowali — wyszywali; pożoga — wielki pożar; twoga — strach.

1. Wiersz kończy się pytaniem. — **P / F**
2. Osoba mówiąca zwraca się do chłopca słowami „syneczku”, „synku”. — **P / F**
3. Bohater wraca szczęśliwie do domu. — **P / F**
4. Wiersz jest wesołą piosenką o przyrodzie. — **P / F**

Odpowiedź: 1. P; 2. P; 3. F; 4. F**Rozwiązanie:** Każde zdanie porównaj z tekstem wiersza.**Punktacja:**

1. **1 pkt** — podpunkt 1
2. **1 pkt** — podpunkt 2
3. **1 pkt** — podpunkt 3
4. **1 pkt** — podpunkt 4

Do kogo zwraca się osoba mówiąca?

- A. do Boga
B. do żołnierzy wroga
C. do matki
D. do chłopca, który idzie walczyć

Odpowiedź: D

Rozwiązanie: Poprawna odpowiedź: do chłopca, który idzie walczyć.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z tekstem.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Pytanie „Czy to była kula, synku, czy to serce pękło?” to:

- A. pytanie retoryczne
B. wyliczenie
C. porównanie
D. zdrobienie

Odpowiedź: A

Rozwiązanie: Poprawna odpowiedź: pytanie retoryczne.

Błędne odpowiedzi: pozostałe odpowiedzi są niezgodne z tekstem.

Punktacja: 1 pkt — poprawna odpowiedź.

Jak rozumiesz ostatni wers wiersza? Odpowiedz w 2–3 zdaniach.

1. _____

Odpowiedź: 1. ocenia nauczyciel; np. nie wiadomo, czy chłopiec zginął od kuli, czy z bólu i rozpacz — wojna niszczy młodych ludzi

Rozwiązanie: Uznaj odpowiedź zgodną z tekstem i uzasadnioną.

Punktacja:

1. 1 pkt — odpowiedź z uzasadnieniem

Zasady przyznawania punktów

- Zadania zamknięte: 1 pkt za poprawną odpowiedź; 0 pkt za błędną, za brak odpowiedzi albo za wskazanie więcej niż jednej odpowiedzi.
- Zadania otwarte i z lukami: punkty według kryteriów podanych przy zadaniu. Każdy poprawny sposób rozwiązania jest akceptowany, także inny niż w kluczu.
- Przy poprawnej metodzie i błędzie rachunkowym uczeń traci tylko punkt za wynik końcowy; sam wynik bez wymaganego zapisu obliczeń daje najwyżej punkt za odpowiedź, jeśli kryteria tak stanowią.

Proponowana skala ocen (7 pkt)

7 pkt: bardzo dobry · 6 pkt: dobry · 5–4 pkt: dostateczny · 3 pkt: dopuszczający · 2–0 pkt: niedostateczny

Progi orientacyjne: ok. 90% / 75% / 55% / 40%. Dostosuj je do wewnętrznych zasad oceniania.